

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 9 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, XI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z powództwa M. K. (1) przeciwko Samodzielnemu Publicznemu Zakładowi Opieki Zdrowotnej (...) Szpitalowi (...) Medycznej (...) w Ł. – (...) Szpitalowi (...) o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za nieuzasadnione oddalił wniosek powódki o ustanowienie adwokata z urzędu

W uzasadnieniu rozstrzygnięcia Sąd Rejonowy przytaczając treść art. 117 § 2 i 5 k.p.c., wskazał, że nie tylko sytuacja materialna i życiowa, która uzasadniałaby przyznanie pomocy prawnej z urzędu, jest wystarczającą okolicznością do ustanowienia pełnomocnika z urzędu. Przede wszystkim jednak potrzeba udziału w postępowaniu wykwalifikowanego pełnomocnika procesowego, jako niezbędna przesłanka jego ustanowienia dla strony zwolnionej od kosztów, podlega swobodnej ocenie sądu w całokształcie okoliczności sprawy. Udział adwokata (radcy prawnego) w sprawie sąd może w szczególności uznać za potrzebny, gdy strona wnosząca o jego ustanowienie jest nieporadna, ma trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych albo gdy sprawa jest skomplikowana pod względem faktycznym lub prawnym. W ocenie Sądu sprawa niniejsza ma nieskomplikowany charakter, zarówno pod względem faktycznym, jak i prawnym, a także brak jest okoliczności wskazujących na nieporadność powódki. Powódka sformułowała pozew w sposób zrozumiały, wykazała inicjatywę dowodową. Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd nie znalazł uzasadnienia dla konieczności ustanowienia dla M. K. (1) pełnomocnika z urzędu i dlatego w oparciu o art. 117 § 5 k.p.c. a contrario, orzekł, jak w sentencji postanowienia.

Powołane orzeczenie Sądu Rejonowego w całości zaskarżyła powódka podnosząc w zażaleniu, że nie ocenia się zdolności uczestniczenia w procesie i poradności na podstawie napisanego pozwu. Pismo to zostało sporządzone przez córkę oraz z wykorzystaniem internetu. Ponadto żaląca wskazała, że od roku uczestniczy w psychoterapii; że nie wyobraża sobie uczestniczenia w procesie bez wsparcia pełnomocnika.

Z uwagi na powyższe żaląca wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia i ustanowienie dla niej pełnomocnika z urzędu.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje.

- zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Przepis art. 117 § 2 k.p.c. stanowi, że osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Natomiast w myśl § 5 wymienionego przepisu sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny.

Potrzeba udziału w sprawie profesjonalnego pełnomocnika może wynikać z różnych przyczyn, np. z nieporadności strony, skomplikowanego charakteru sprawy pod względem faktycznym lub prawnym, faktycznej niezdolności strony do samodzielnego działania w sprawie (zob. postanowienia SN: z dnia 3 czerwca 1974 roku, II CZ 94/74, Lex nr 7511, z dnia 20 maja 1999 roku, I CKN 260/99, Lex nr 523694 i z dnia 15 maja 2007 roku, V CSK 37/07, Lex nr 442585 oraz wyroki SN: z dnia 2 marca 2005 roku, III CK 533/04, Lex nr 197647 oraz z dnia 8 grudnia 2009 roku, I UK 195/09, Lex nr 577812).

Akcentując zasadność wniosku o ustanowienie adwokata z urzędu skarżąca podniosła, że nie jest w stanie samodzielnie występować przed Sądem i bronić swoich praw. Zaakcentowała też, że nie posiada niezbędnej wiedzy czy też sił do prowadzenia sprawy z uwagi na stan zdrowia. Natomiast miernikiem poradności nie może być treść pozwu, który nie został sporządzony samodzielnie przez powódkę, ale przy dużej pomocy córki.

Wbrew twierdzeniom odwołującej powołane przez nią okoliczności nie stanowią przesłanki do podważenia prawidłowego postanowienia Sądu Rejonowego. Przede wszystkim nie można zgodzić się z twierdzeniem, że powódka jest osobą nieporadną i nie będzie w stanie samodzielnie występować przed Sądem. Przeczy temu chociażby fakt samodzielnego złożenia wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, wniesienia zażalenia oraz pisma uzupełniającego braki formalne tego środka odwoławczego. Natomiast przekonanie powódki o spadku formy psychicznej i braku sił umożliwiających uczestniczenie w procesie jest jedynie subiektywnym odczuciem skarżącej. Z przedłożonego przez M. K. zaświadczenia lekarskiego wynika, że leczyła się ona w PZP w okresie 2004 – 2011, zaś obecnie tj. od do kwietnia 2013 roku korzysta z komercyjnej terapii indywidualnej. Oznacza to, że wprawdzie w przeszłości powódka się leczyła, ale proces ten jest już zakończony. Obecnie korzysta natomiast z profesjonalnego wsparcia w celu poprawy kondycji psychicznej. M. K. zadbała zatem o powrót do równowagi psychicznej, dzięki czemu może bez przeszkód uczestniczyć w postępowaniu sądowym. Natomiast jeżeli uważa, że nie jest w stanie samodzielnie występować w tym postępowaniu, to może ustanowić osobę bliską pełnomocnikiem. Może być to córka, która pomogła w sporządzeniu pozwu i w związku z tym zna już sprawę. W ten sposób żaląca zapewni sobie wsparcie osoby bliskiej i zaufanej.

Dodatkowo podnieść należy, że niezajomość przepisów prawa nie powoduje automatycznie, że strona powodowa jest w gorszej sytuacji procesowej od przeciwnika. Zauważyć bowiem należy, że w procedurze cywilnej funkcjonuje instytucja udzielania pouczeń. I tak art. 5 k.p.c. stanowi, że sąd powinien udzielać stronie działającej bez adwokata potrzebnych wskazówek co do czynności procesowych oraz pouczać ją o skutkach prawnych tych czynności i skutkach zaniechań. Zatem w razie konieczności oznaczającej stan, w którym powódka nie będzie rozumiała pewnych kwestii prawnych lub będzie miała trudności ze sformułowaniem twierdzeń lub wniosków dowodowych, Sąd udzieli stronie niezbędnych pouczeń w tym zakresie.

Zdaniem Sądu Okręgowego brak jest więc obecnie podstawy do przyjęcia, że skarżąca obiektywnie nie jest w stanie samodzielnie występować przed Sądem i bronić swojego stanowiska. W tej sytuacji powołane w zażaleniu okoliczności nie stanowią dostatecznej przesłanki do podważenia prawidłowego postanowienia Sądu Rejonowego.

W związku z powyższym zaskarżone rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego uznać należy za uprawnione, a przedmiotowe zażalenie za bezzasadne.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie, jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

Przewodniczący:

Z. Odpis postanowienia z uzasadnieniem doręczyć powódce.